

Slagmärken, sprickor och lösa kvistar kan lätt få trä att se sämre och svagare ut än vad det är. Som tur är finns det flera lätta sätt att åtgärda olika slags kosmetiska fel.

4 lätta sätt att rädda träet

Det finns ingen anledning att bli förtvivlad om det skulle bli en repa i det nya brädgolvet eller om du missar med hammaren och i stället gör ett märke i träet. Trä är ju ett levande material och den naturliga variationen i utseendet och träets förmåga att klara småskador gör det – som tur är – ganska enkelt att fixa ytliga och kosmetiska skador på naket trä.

Här presenterar vi fyra enkla metoder som snickare ofta använder sig av, när de upptäcker ytliga skador på träet.

Sågspån och lim

Den klassiska metoden, där man blandar sågspån eller slipdamm med lim, är riktigt bra när man vill trolla bort smala sprickor, och den kan med fördel användas på rent trä. Sågspån och slipdamm ska förstås helst vara av samma träslag som det som ska lagas för att lagningen ska få samma färg och bli osynlig. Handlar det om mycket smala sprickor slipar du ytan lätt och borstar ner slipdammet i sprickan, där det finns lite lim. Ska träet strykas med olja, kan du slipa i den våta oljan. Då fyller oljan och slipdammets igen sprickan och trollar bort den.

1 bäst till sprickor av olika slag

Sågspån och lim blandas till en grötliknande konsistens med en liten pinne eller list. Du behöver inte köpa speciallim – använd vanligt pva-lim.

Den färdiga blandningen fördelas och pressas ner i sprickan med en pinne. Låt limmet torka ett dygn och slipa först med grovt slippapper och sedan fint.

Vatten och värme

Det låter kanske som ett skämt – att släta till träytor med strykjärn – men det är en bra metod, som kan lyfta träet när ådringen har pressats ihop av slag eller tryck.

Om det har uppstått slagmärken på en bänkskiva eller om stilletklackar gjort fula märken på golvet, så kan vatten på ett par timmar få träet att resa sig igen. Effekten blir större om du använder ånga, och då är ett strykjärn med pressduk till stor nytta. Om det inte genast fungerar försöker du igen. Även om ådringen är skadad kan lagningen lyckas, men skadan trollas inte bort helt.

2 trollar bort slagmärken och jack

Fukta slagmärkena med lite vatten och låt vattnet verka några minuter. Ofta reser sig träet redan av vattnet, om inte fortsätter du behandlingen.

Lägg en fuktig pressduk eller diskhandduk ovanpå märkena och stryk sedan med högsta värme. Strykjärnet får inte hållas stilla. Upprepa om det behövs.

Smältlim från pistol

Det händer att kvistar lossnar och ramlar ut. Du kan limma fast kvistarna om du hittar dem.

Limpistolen, som arbetar med varmt flytande lim, är bra till sådana lagningar. Det varma limmet fyller igen ev. ojämnheter, och när limmet har härdat är det hårt, starkt och nästan genomskinligt. Till de flesta limpistoler används lim som smälter vid rätt höga temperaturer. Limmet är antingen klart eller gulvitt.

Det finns limstänger i andra kulörer, men de smälter vid lägre temperaturer. Fråga i affären vilka stänger som passar din pistol.

3 sätter tillbaka kvistar i sina hål

Den lösa kvisten får ett par droppar lim innan den pressas fast på rätt djup i hålet. Lagningen går lättare om det finns en botten att pressa kvisten mot.

Överflödigt lim tas bort med hobbykniv eller stämjärn, när limmet har härdat. Slipa ev. lätt.

Om kvisten inte fyller igen hela hålet smälter du lim som får fylla ut utrymmet. Lägg på rikligt med lim. Överflödigt lim tas bort när det har härdat.

Varmt vax i träfärg

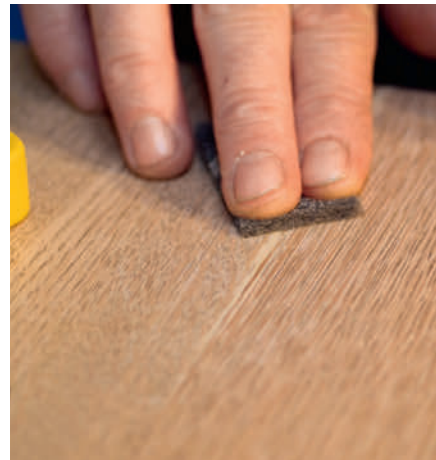
Småskador på finare möbler lagas lättast och bäst med varmt vax. När vaxet har härdat kan det bearbetas på samma sätt som trä. Vax finns i många kulörer, och du kan köpa en "nybörjarsats" innehållande smältkolv och små vaxpaket för ljust trä. Vaxet är matt och levereras i tre färger. Du får också ett klart vax, och det är bra om du ska laga skador efter slag eller tryck.

Till lackerade ytor finns också en lackensel för exakt påläggning av lack. Läs mera om vax och lack på denna hemsida (på tyska och engelska): www.heinrich-koenig.de

4 när det ska bli riktigt fint

Det har lossnat en bit av den ljusa veden från det gamla matbordet av ek. Ta bort löst trä och smuts och fyll sedan igen med små bitar av vax med varma verktyg.

Överflödigt vax tas bort med sidan på det räfflade verktyget och ett annat verktyg i satsen. Till sist putsas hela lagningen med den medföljande trasan.